

Onderwerp	Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2024 t/m 2026
Zaaknummer	5849-2024
B&W vergadering	13 februari 2024
Integrale advisering	Lauris van Eekeren – regionaal programmamanager Chris ten Have – financieel adviseur
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Michelle Bohan

Bestuurssamenvatting

De gemeenten Raalte, Deventer, Lochem, Olst-Wijhe en Zutphen werken sinds 2015 samen als het gaat om het zorgdragen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor inwoners die dat nodig hebben. Maar ook aan het zo veel mogelijk voorkomen van de noodzaak voor inwoners om daarvan gebruik te moeten maken. Dit doen zij aan de hand van de in 2017 vastgestelde Regiovisie 2017-2022, het Regionaal actieplan 2017-2022 en het samenwerkingsconvenant. De vijf samenwerkende gemeenten in de regio Midden-IJssel hebben de wens uitgesproken om een vernieuwde en geactualiseerde regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang te realiseren met daarin ook de belangrijkste regionale acties in de periode 2024 t/m 2026. Hiertoe is de afgelopen periode een interactief proces gevoerd. De inspraakreacties zijn verwerkt in het nu voorliggende document en ook zijn een aantal teksten geactualiseerd en kan nu ter besluitvorming worden aangeboden aan de vijf betrokken gemeenteraden.

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de inspraakreacties en de reacties van de gemeenten daarop, zoals verwoord in bijgevoegd inspraakdocument;
2. De raad voor te stellen de Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Midden-IJssel 2024 t/m 2026 'Kracht in kwetsbaarheid' vast te stellen;
3. Het raadsvoorstel en het ontwerp-raadsbesluit vast te stellen;
4. De stukken aan te bieden aan de raad.

Besluit

Conform

Inleiding

De gemeenten Deventer, Lochem, Olst-Wijhe, Raalte en Zutphen werken sinds 2015 samen als het gaat om het zorgdragen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor inwoners die dat nodig hebben. Maar ook aan het zo veel mogelijk voorkomen van de noodzaak voor inwoners om daarvan gebruik te moeten maken. De vijf samenwerkende gemeenten in de regio Midden-IJssel hebben de wens uitgesproken om een vernieuwde en geactualiseerde regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang te realiseren met daarin ook de belangrijkste regionale acties in de periode 2024 t/m 2026. Dit om beter aan te sluiten bij de actuele ontwikkelingen en nog beter de bewegingen 'van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag', 'van een beschermd wonen naar een beschermd thuis' én 'van opvang naar wonen eerst' mogelijk te maken. Hiertoe is de afgelopen periode een interactief proces gevoerd met inbreng van lokale adviesraden, gemeenteraden, cliëntvertegenwoordigers, aanbieders, woningcorporaties, zorgkantoren/zorgverzekeraars en andere maatschappelijke partners. Uiteraard hebben ook de gemeenten ambtelijk en bestuurlijk onderling gesproken op verschillende momenten in het proces. Vanuit dit proces is deze regiovisie ontstaan, welke ook ter inspraak heeft gelegen. De inspraakreacties zijn verwerkt in het nu voorliggende document en zijn een beperkt aantal teksten geactualiseerd. De regiovisie kan nu ter besluitvorming worden aangeboden aan de vijf betrokken gemeenteraden. De visie bevat drie belangrijke bewegingen en vijf regionale maatschappelijke opgaven en daarbij telkens concrete passende acties.

Beoogd effect

Beoogd maatschappelijk resultaat van de regiovisie is dat in de planperiode 2024 t/m 2026:

1. Meer inwoners in staat zijn om zelfstandig te blijven wonen (in plaats van genoodzaakt zijn gebruik te moeten maken van beschermd wonen of maatschappelijke opvang).
2. Voor inwoners die dat nodig dragen we regionaal zorg voor beschikbare en kwalitatief goede voorzieningen op gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

De regionale aanpak komt tot uiting in vijf actielijnen waaraan de gemeenten willen samenwerken de komende jaren (in de periode 2024 t/m 2026):

1. Thuis in je buurt, dorp of stad;
2. Investeren in preventie en ondersteunen in bestaanscondities;
3. Bieden van wonen met begeleiding op maat;
4. Passende beschermde woonvormen in de hele regio;
5. Maatschappelijke opvang als vangnet én springplank.

Argumenten

1.1. Een divers geheel aan inspraakreacties zijn verwerkt in de regiovisie

De inspraakperiode heeft vanuit een brede kring reacties opgeroepen. Zowel reacties en adviezen van verschillende adviesraden Sociaal Domein van de samenwerkende gemeenten als reacties van een aantal andere maatschappelijke partners. Deze reacties zijn samengevat in bijgaand inspraakdocument, waarbij ook telkens de reactie van de samenwerkende gemeenten is opgenomen. Waar de adviezen en reacties aanleiding gaven tot aanpassing is dit verwerkt in de nu voorliggende regiovisie.

1.2. Uitwerking van bepaalde acties vindt plaats in lokale actieplannen of lokale uitvoeringsprogramma's

De regiovisie bevat naast een visie en doelen, ook verschillende actielijnen en acties. In de inspraakreacties kwam naar voren dat enkele adviesraden de acties op onderdelen nog onvoldoende uitgewerkt vonden. Dit is bewust ook zo omdat bepaalde onderdelen een concrete vertaling vragen op lokaal niveau om daarmee ook aan te kunnen sluiten bij de lokale context. Met name een aantal acties in de actielijnen 1 t/m 3 worden daarom meer uitgewerkt in lokale actieplannen of in lokale uitvoeringsprogramma's.

2.1. De regiovisie is vanuit een interactief en uitgebreid participatieproces tot stand gekomen

De regiovisie is vanuit een interactief en uitgebreid participatieproces tot stand gekomen. Lokale adviesraden, cliëntvertegenwoordigers, aanbieders, woningcorporaties, zorgkantoren/zorgverzekeraars en andere maatschappelijke partners hebben daarin hun inbreng gehad. Ook gemeenteraden hebben inbreng gehad via zgn. dialoogbijeenkomsten. Voorbereiding van de besluitvorming heeft plaatsgevonden via de ambtelijke en bestuurlijke regionale overleggen zoals opgenomen in het convenant.

2.2 De regiovisie sluit aan bij actuele ontwikkelingen en gewenste bewegingen

De vijf samenwerkende gemeenten in de regio Midden-IJssel hebben met deze vernieuwde en geactualiseerde regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang beoogd de belangrijkste regionale acties in de periode 2024 t/m 2026 vast te willen leggen. De regiovisie sluit goed aan bij actuele ontwikkelingen en de bestaande gewenste bewegingen 'van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag', 'van een beschermd wonen naar een beschermd thuis' én 'van opvang naar wonen eerst'.

2.3 De regiovisie heeft draagvlak van de vijf samenwerkende gemeenten

Op verschillende momenten in het proces hebben de vijf samenwerkende gemeenten ingestemd met achtereenvolgens de aanpak, de thema's, de 1e concept-regiovisie, de ontwerp-regiovisie (t.b.v. inspraak en advies) en de verwerking van de inspraakperiode tot deze regiovisie. De gemeenten zijn allen goed betrokken bij de totstandkoming van het document. De visie heeft daarmee draagvlak van alle vijf gemeenten.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Kanttekeningen

De bewegingen van beschermd wonen naar een beschermd thuis én van maatschappelijke opvang naar wonen eerst kent naast kansen ook risico's. Die risico's zijn ook benoemd in een aantal inspraakreacties en in de regiovisie. Het gaat dan met name om de draaglast van dorpen, buurten en wijken en de belastbaarheid van naasten en mantelzorgers. Alhoewel wij deze risico's ook zien, zijn wij van mening dat er in beginsel voldoende draagkracht is in de samenleving om deze bewegingen vorm te geven, maar dat dit wel de aandacht heeft en vraagt van gemeenten. Door goede samenwerking tussen partijen en heldere afspraken dragen wij er verder zorg voor dat er een situatie kan (blijven) ontstaan die het mogelijk blijft maken om de gewenste bewegingen te realiseren en past bij de draagkracht van de dorpen, wijken en buurten.

Financiën en Fiscale aspecten

De totstandkoming van de regiovisie heeft plaatsgevonden met behulp van reguliere beleidscapaciteit vanuit de gemeenten en de regionale programma-organisatie. Daarbij zijn de gemeenten ondersteund door een externe procesbegeleider, die grotendeels vanuit een ondersteuningsprogramma van de Rijksoverheid beschikbaar is gesteld.

Uitvoering van de regiovisie vindt plaats binnen de kaderstellende regionale budgetten die de centrumgemeente Deventer ontvangt ten behoeve van het zorgdragen voor regionale voorzieningen, zoals de Decentralisatie-uitkering beschermd wonen en de Decentralisatie-uitkering maatschappelijke opvang. De lokale acties vinden plaats binnen de kaderstellende budgetten van de gemeenten waarvoor de lokale gemeenten vanuit centrumgemeente Deventer jaarlijks middelen ontvangen.

Vervolg

Na het aanbieden van de regiovisie ter besluitvorming aan de gemeenteraad, zal in elk gemeente het bespreek- en beslisproces in eigen tempo en op eigen wijze worden doorlopen. Verwachting is dat medio april in elk van de

gemeenteraden de besluitvorming heeft plaatsgevonden. De vastgestelde regiovisie zal vervolgens door de regionale programma-organisatie (van de centrumgemeente) worden verzonden aan (zorg)aanbieders, woningcorporaties, zorgkantoren/zorgverzekeraars, andere maatschappelijke partners en de adviesraden Sociaal Domein. De regiovisie zal vervolgens in zijn geheel worden uitgevoerd.

Communicatie

De regiovisie is tot stand gekomen met inbreng van lokale adviesraden, gemeenteraden, cliëntvertegenwoordigers, aanbieders, woningcorporaties en andere maatschappelijke partners. Daarbij is o.a. via een atelierbijeenkomst en expertbijeenkomst (met deze maatschappelijke partners) en dialoogbijeenkomsten (met de vijf gemeenteraden) eerst de dialoog gevoerd in de periode september 2022 t/m februari 2023. Vervolgens is de concept-regiovisie die daaruit ontstond in de periode maart t/m begin mei 2023 voor reflectie voorgelegd aan de genoemde maatschappelijke partijen. Ook heeft er in beide fases overleg plaatsgevonden met de zorgverzekeraars en zorgkantoren in de regio. Voor de zomer 2023 is in een Rond de Tafel met de gemeenteraad van Raalte (evenals in de andere gemeenteraden) gesproken over de concept regiovisie en het proces om te komen tot besluitvorming. Vervolgens heeft in en rond de zomer 2023 een inspraakperiode plaatsgevonden. In het najaar 2023 zijn deze inspraakreacties geïnventariseerd en van een reactie voorzien (en besproken met de adviesraden Sociaal domein). Vervolgens zijn de inspraakreacties én een beperkt aantal actualiteiten verwerkt in de nu voorliggende regiovisie. Uiteraard hebben ook de gemeenten onderling gesproken op verschillende momenten in het proces, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Vanuit dit proces ontstond deze regiovisie, die nu aangeboden wordt aan de vijf gemeenteraden van de samenwerkende gemeenten ter besluitvorming.

Na vaststelling van de regiovisie door de 5 gemeenteraden gaat de regionale programmaorganisatie, samen met de lokale gemeenten de regionale acties uitvoeren. De lokale gemeenten gaan daarnaast aan de slag met een lokaal uitvoeringsplan in samenspraak met betrokken zorgpartners, inwoners en de adviesraad Sociaal Domein.

Bijlagen

Bijlage 1	Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2024-2026
Bijlage 2	Inspraakdocument
Bijlage 3	Raadsvoorstel en raadsbesluit